

SKRIVA SYNOPSIS OCH MANUS

Här kommer lite tips när ni ska skriva manus. Ni behöver inte följa detta slaviskt. Använd det mer som stöd i manuskrivandet.

Synopsis

Innan en börjar skriva filmmanus så skriver en synopsis.

Synopsis är en kortfattad beskrivning av filmen som skrivs före filmmanuset. I den förklaras huvuddragen i historien och hur den är tänkt att berättas. I synopsis ska början, mitten och slutet på historien finnas med.

Det är viktigt att inte hoppa över att skriva synopsis innan en skriver manuset. När synopsis är klart kan en se om historien verkligen håller. Då vet en också precis i vilken ordning händelserna utspelar sig i historien när manuset ska skrivas.

Det är en bra idé att skriva stolpar som grovt beskriver innehållet och sedan utöka dem till löptext. (Om du fortsätter att bygga ut den i lager på lager med dialog, gestaltning, detaljer osv har du till slut ditt filmmanus!)

Ett synopsis ska innehålla:

- ✓ Titel
- ✓ Syfte
- ✓ Budskap
- ✓ Form
- ✓ Målgrupp
- ✓ Längd

Manus

När synopsis är klart är det dags att skriva manus:

Manuset är uppbyggt av scener, det vill säga ett händelseförlopp. Tidsförändringar ger också en ny scen, även om det rör sig om samma plats. En scen består (oftast) utav flera tagningar och scenerna bildar tillsammans sekvenser.

I en scen beskriver man allting som händer i bilden, allt från rekvisita och handling till människor och dialog (när personerna i filmen pratar med varandra). Beskrivningen sker i presens (nutid) och det spelar ingen roll om historien går tillbaka 20 år i tiden.

Verklighetens medium

I ett filmmanus skriver en vad en ser och hör. Du kan t.ex. skriva "hen är rik och glad", då vi kan se hens kläder och hens leende. "Skild sedan två år tillbaka" är en omöjlighet att skriva eftersom inget i bilden säger att hen är skild, vi kan inte "se" hens skilsmässa. Därför måste en i bild eller ljud på något sätt gestalta (visa på annat sätt) att hen är skild. Känslor går heller inte att skriva ned, utan dessa måste visas på ett eller annat sätt. Film är att leka med verkligheten.

Detaljerade instruktioner

Det är ganska lätt hänt att en målar upp en bild framför sig, och vill försöka att få med allt som en tänkt sig. Försök istället att bara skriva ned de kameravinklar som är absolut nödvändiga för historien (oftast väldigt få). En närbild kan t.ex. istället illustreras genom texten "Hens finger trycker på den blodiga play-knappen". För att publiken ska se att knappen är blodig är en tvungen att ta en närbild. På det viset slipper en skriva "närbild på play-knapp som är blodig".

Glöm inte detaljerna

Även om du vet hur dialogen (när personerna i filmen pratar med varandra) ska sägas, hur scenografin (där personerna på filmen befinner sig) ska se ut och allt annat som är relevant för filmen, bör du ändå skriva ner dessa i manus. Det räcker med en enkel beskrivning för att måla upp en bild framför sig: t.ex "rött hus, vita knutar - ser ut som ett hus i mängden. Färgen är sliten och det ser ut som det inte målats på flera år".

Timing

Timing är också väldigt viktig. En skådespelare som exempelvis ska gå ut genom en dörr kan inte ha för många repliker att säga - då kanske hen inte hinner med dem innan hen har försvunnit ut ur bild.

MANUSETS DRAMATURGI

Alla filmer är uppbyggda med en början, mitt och ett slut på ett visst sätt. Det kallas dramaturgi och är nödvändigt för att göra en berättelse begriplig för tittaren och används ofta i film, teater, romaner, datorspel och serietidningar.

Den klassiska dramaturgiska modellen steg för steg -

Manusen till de flesta västerländska teaterföreställningar och filmer följer mer eller mindre medvetet denna den berättarmodell som består utav följande sex steg:

1. Anslag	}	BÖRJAN - Anslag och presentation (Akt 1)
2. Presentation		
3. Fördjupning	}	MITTEN - Fördjupning och konfliktupptrappning (Akt 2)
4. Konfliktupptrappning		
5. Konfliktförlösning	}	SLUTET - Konfliktupplösning och avtoning (Akt 3)
6. Avtoning		

1. Anslag

I anslaget, dvs filmens första scener, presenteras tid, miljö och karaktärer.

2. Presentation

Presentationen berättar vad det är för typ av historia och vilka som är med i den och vad deras målsättning är och hur konflikten startar..

- **VÄNDPUNKT 1 - Övergång till Fördjupningen!**

3. Fördjupning

Huvudpersonerna presenteras mer ingående och konfliktens bakgrund utvecklas, sympati/avsky väcks.

- **POINT OF NO RETURN - Övergång till Upptrappningen!**

4. Upptrappning

Konflikter trappas upp ytterligare. Huvudpersonen får eventuellt utstå ytterligare händelser.

- **VÄNDPUNKT 1 - Övergång till Klimax!**

5. Klimax

Konflikten/konflikterna avgörs, upptrappningen når sin kulmen.

6. Avrundning

Publiken får ta del av huvudpersonernas känslor - sorg eller triumf, eventuella sidokonflikter reds ut, personliga relationer reds ut eller bryts.